

Extras din HOTĂRÂREA nr. 917 din 25 august 2021 pentru aprobarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025 "Criminalitatea nu este profitabilă!" și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025 "Criminalitatea nu este profitabilă!"

Extras Anexa nr. 1

Strategia Națională privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025
"Criminalitatea nu este profitabilă!"

(...)

3. Priorități - cheie, grup - țintă și scop

3.1. Priorități-cheie

Prevenirea și combaterea infracționalității reprezintă pentru România unul dintre obiectivele naționale de securitate¹, grupurile infracționale organizate cu caracter transfrontalier fiind implicate în activități economice ilegale de mare amploare (evaziune fiscală, spălare de bani, contrabandă cu produse accizabile, contrafaceri). Pentru a combate eficient aceste fenomene care afectează securitatea națională și pentru a diminua capacitatea grupărilor infracționale este nevoie de consolidarea gradului de recuperare a produselor infracționale.

Din această perspectivă, necesitatea abordării holistice, integrate și multidimensionale a acestor provocări și nevoia consolidării progreselor României atinse în domeniu prin implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020² și a Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020³ reclamă în perioada 2021-2025, în acord cu prioritățile guvernamentale actuale în ceea ce privește eficientizarea recuperării creanțelor provenite din infracțiuni, o focalizare a eforturilor pe un set de priorități-cheie („core-task”), după cum urmează:

Consolidarea mecanismelor de coordonare integrată a procesului de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni prin consolidarea rolului ANABI de autoritate responsabilă în domeniu și prin asigurarea unei abordări de tip „task force” la nivel național;

¹ Hotărârea Parlamentului României nr. 22 din 30 iunie 2020 privind aprobarea Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024.

² Adoptată prin HG nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public.

³ Aprobata prin HG nr. 1155/2014 pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020. Planul de acțiune al acestei strategii a fost aprobat prin HG nr. 282/2016 privind aprobarea Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020.

Eficientizarea, cu asigurarea garanțiilor constituționale, a procesului de identificare, administrare și valorificare a bunurilor aflate în legătură cu infracțiunile;

Operaționalizarea Mecanismului Național pentru Prevenirea Criminalității (MNPC)⁴ cu scopul extinderii impactului reutilizării în interes social și public a activelor confiscate în procesul penal. Aceasta urmează a se realiza printr-o mai bună facilitare a plății despăgubirilor pentru victime și a implementării proiectelor sociale destinate protecției victimelor infracțiunilor, educației juridice și prevenirii criminalității;

Creșterea rezilienței comunităților în fața criminalității prin acțiuni de prevenție, măsuri de promovare a transparenței, îmbunătățirea parteneriatului activ cu societatea civilă și mediul de afaceri, creșterea încrederii cetățenilor în activitatea de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni, precum și de reutilizare socială și publică.

Procesul de fundamentare și elaborare a Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025 a fost corelat cu un set consistent de repere juridice și de planificare strategică în domeniu, adoptate la nivel internațional, al Uniunii Europene și național.

Implementarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025 contribuie la consolidarea progreselor realizate în domeniu de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și de Verificare (MCV), Rapoartele privind progresele realizate de România în anii 2019 și 2021⁶ acordând ANABI statutul de model de succes. Totodată, Strategia contribuie la creșterea impactului Reformei în planul Consolidării Statului de Drept asumată în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență pentru perioada programatică 2021-2027, precum și la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă cuprinse în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a ONU și asumate de Uniunea Europeană și deopotrivă de România în contextul adoptării Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030.

În egală măsură, Strategia națională privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025 trebuie privită și înțelesă ca unul din principalii factori catalizatori în demersul României de a atinge obiectivele de securitate ale Uniunii Europene pentru

⁴ Mecanismul va fi alimentat cu sumele confiscate, precum și cu cele rezultate din valorificarea bunurilor confiscate din proceduri judiciare penale. Vor fi exceptate sumele de bani care fac obiectul acordurilor de partajare cu jurisdicțiile străine în baza acordurilor tehnice încheiate de ANABI.

⁵ A se vedea la p.18 în Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele realizate de România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare, Bruxelles, 22.10.2019, COM(2019) 499 final, SWD(2019) 393 final, afirmația „Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI) este acum pe deplin operațională și a continuat să își dezvolte activitatea, pe care o prezintă cu claritate în rapoartele sale anuale. Acesta este un exemplu pozitiv al modului în care analiza atentă a bunelor practici din alte state membre (Belgia, Franța, Italia și Țările de Jos) și nu numai a contribuit la construirea unui model de succes”.

⁶ A se vedea la p. 24 în Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele realizate de România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare, Bruxelles, 8.6.2021, COM(2021) 370 final, afirmația „În 2021, Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI) și-a început cel de al cincilea an de activitate și își dezvoltă în continuare activitatea. Pe baza lecțiilor învățate de la începerea activității sale în 2016, ANABI a prezentat o strategie națională pentru consolidarea sistemului de recuperare a creanțelor pentru perioada 2021-2025, care include propuneri legislative de extindere a mandatului său și vizează sporirea capacității de urmărire a creanțelor atât la nivel național, cât și la nivel internațional, consolidarea mecanismelor de cooperare și furnizarea de noi instrumente pentru agenții de poliție și procurori în vederea unei mai bune desfășurări a anchetelor financiare și crearea unui Fond Național pentru Prevenirea Criminalității”.

perioada 2020-2025 și transpuse și prin obiectivele naționale de securitate asumate de noua Strategie Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024.

În plus, Strategia contribuie la consolidarea răspunsului unitar și coordonat furnizat de către toate instituțiile și organizațiile implicate în lupta împotriva criminalității, prin racordarea cadrului său de acțiune la ansamblul reglementărilor privind asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracționalității și ulterior, printr-o mai bună despăgubire a victimelor infracțiunilor.

Pentru maximizarea impactului Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025 și asigurarea corelării strategice, strategiile sectoriale planificate a fi elaborate și adoptate în perioada următoare în domeniul prevenirii și combaterii criminalității, dezvoltării justiției, prevenirii și combaterii corupției, combaterii traficului de persoane, precum și a traficului de droguri ș.a., promovate atât de palierul central, cât și local al administrației publice românești, vor prelua și integra conceptele, obiectivele, direcțiile de acțiune și măsurile Strategiei în propriul lor cadru de intervenție.

Repere juridice:

- Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003⁷;
- Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, adoptată la New York, 15 noiembrie 2000⁸;
- Regulamentul (UE) 2018/1805 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și de confiscare;
- Directiva (UE) 2019/1153 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a normelor de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni și de abrogare a Deciziei 2000/642/JAI a Consiliului;
- Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului;
- Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană;
- Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană;

⁷ Ratificată de România în anul 2003. A se vedea în acest sens, Legea nr. 365/2004 pentru ratificarea Convenției Națiunilor Unite împotriva corupției adoptată la New York la 31 octombrie 2003.

⁸ România a aderat la această Convenție prin Legea nr. 9/2004 pentru aderarea României la Protocolul împotriva fabricării și traficului ilegale de arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și de muniții, adoptat la New York la 31 mai 2001, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, adoptată la New York la 15 noiembrie 2000.

- Decizia 2007/845/JAI a Consiliului din 6 decembrie 2007 privind cooperarea dintre oficiile de recuperare a creanțelor din statele membre în domeniul urmăririi și identificării produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri având legătură cu infracțiunile;
- Decizia-cadru 2006/960/JAI a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind simplificarea schimbului de informații și date operative între autoritățile de aplicare a legii ale statelor membre ale Uniunii Europene;
- Decizia-cadru 2005/212/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea;
- Decizia-cadru 2001/500/JAI a Consiliului din 26 iunie 2001 privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea, sechestrarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunii.
- Documente programatice
- Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a ONU;
- Obiectivele de Politică (OP) ale Uniunii Europene;
- Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Strategia UE privind uniunea securității, COM/2020/605 final;
- Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Acum este momentul Europei: să reparăm prejudiciile aduse de criză și să pregătim viitorul pentru noua generație”, COM/2020/456 final;
- Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, „Consolidarea statului de drept în cadrul Uniunii. Plan de acțiune”, Bruxelles, 17.7.2019 COM(2019) 343 final;
- Comisia Europeană, Direcția Generală Migrație și Afaceri Interne, Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu „Recuperarea și confiscarea activelor. Asigurarea faptului că nu este rentabil să se săvârșescă infracțiuni”, COM(2020)217 final;
- Angajamentele de țară pentru accelerarea luptei împotriva corupției ca o datorie față de cetățenii săi (Summit-ul de la Londra);
- Raportul de țară din 2020 privind România care însoțește documentul Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană și Eurogrup Semestrul european 2020: evaluarea progreselor înregistrate în ceea ce privește reformele structurale, prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice, precum și rezultatele bilanțurilor aprofundate efectuate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, SWD(2020) 522 final;
- Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Raportul din 2020 privind statul de drept. Situația statului de drept în Uniunea Europeană, Capitolul consacrat situației statului de drept în România, Bruxelles, 30.9.2020, SWD(2020) 322 final;
- Mecanismul de cooperare și de verificare (MCV);
- Planul strategic CARIN pentru perioada 2018-2021;
- Guvernul României, Programul de Guvernare 2020-2024;

- Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024;
- Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;
- Planul Național de Redresare și Reziliență;
- Strategia operațională a ANABI.

Grup-țintă

Grupul țintă al Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025 și al Planului de acțiune pentru perioada 2021-2025 este reprezentat de autoritățile și instituțiile cu atribuții în domeniu, victimele infracțiunilor, entități din sectorul public și privat cu activități incidente domeniului recuperării creanțelor provenite din infracțiuni sau din domenii conexe.

Scop

Scopul final al Strategiei are în vedere asigurarea unei identificări, administrări și valorificări responsabile și sustenabile a bunurilor indisponibilizate și confiscate în timpul procesului penal, orientate spre prevenirea criminalității și reutilizarea activelor provenite din infracțiuni în scopuri sociale și consolidarea instituțiilor dedicate luptei împotriva corupției la nivel înalt și a criminalității organizate.

(...)

5 Obiective, Direcții de acțiune și Rezultate

(...)

Obiectivul Strategic 3. Prevenirea criminalității, protecția victimelor și creșterea rezilienței comunităților

Un demers important în lupta împotriva criminalității îl constituie prevenirea, educația și protecția victimelor. Acest tip de acțiune asupra cauzelor și consecințelor formelor grave de criminalitate nu poate fi realizată în absența unei abordări strategice integrate. Asumarea acestui obiectiv strategic la nivel național va avea un efect de replicare subsecventă în toate strategiile sectoriale de prevenire și combatere a diferitelor forme și tipologii de criminalitate. În acest scop, Strategia fundamentează înființarea unui mecanism național de prevenire a criminalității - un mecanism instituțional și financiar ce vizează prioritizarea alocării de resurse, inclusiv pentru protecția victimelor infracțiunilor, având ca reper și experiența altor state precum Republica Franceză, Regatul Spaniei, SUA.

La nivel legislativ principiul priorității despăgubirii victimelor este consacrat inclusiv în codul penal care prevede expres că sunt „supuse confiscării speciale (...) bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia”⁹.

Cu toate acestea, în puține cauze acest principiu își găsește aplicarea, valoarea bunurilor asupra cărora sunt efectiv dispuse măsuri asigurătorii fiind insuficientă pentru a acoperi prejudiciile aduse victimelor infracțiunilor grave. De altfel, această constatare este validată prin documentele programatice interne, rapoartele de progres aferente, dar și evaluările partnerilor instituționali care au participat la consultările privind promovarea acestei Strategii și la întâlnirile periodice ale Grupului de lucru privind problematica victimelor infracțiunilor¹⁰. Fără a se dori o enumerare exhaustivă, propunerile vizează:

- accesul victimelor la despăgubiri pentru prejudicierea și vătămarea lor de către infractor;
- accesul acestora la servicii sociale de consiliere, recuperare și terapie, reintegrare socială;
- introducerea de metode facile de compensare sub formă de vouchere sau de carduri cu sume prestabilite;
- servicii de asistență și protecție (sănătate, psihologic, juridic, reabilitare etc) pe termen scurt și mediu.

Aceste propuneri răspund dificultăților întâmpinate în practică care includ, dar nu se limitează la:

- complexitatea și durata procedurilor pentru accesul la despăgubiri;
- lipsa finanțării guvernamentale pentru asistență și servicii de protecție ale organizațiilor non-guvernamentale;
- lipsa compensațiilor financiare morale acordate de stat pentru victimele infracțiunii de trafic de persoane;
- lipsa informării complete și corecte a victimelor traficului de persoane cu privire la drepturile pe care acestea le au etc.

Potrivit raportului de evaluare privind România din cadrul celei de-a treia runde de evaluare GRETA pe tema Acces la justiție și remedii eficiente pentru victimele traficului de persoane, dat publicității la data de 3 iunie 2021¹¹, GRETA îndeamnă autoritățile române să depună eforturi suplimentare pentru a facilita și garanta accesul la despăgubiri pentru victimele traficului de persoane, în special prin:

utilizarea pe deplin a legislației privind înghețarea și confiscarea bunurilor, precum și cooperarea internațională, pentru a asigura despăgubirea victimelor traficului de ființe umane și a se asigura că bunurile recuperabile care sunt confiscate în cadrul procedurilor penale sunt returnate cât mai curând victimei;

⁹ Art. 112 din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal, publicată în Monitorul Oficial nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁰ Constituit la nivelul Ministerului Justiției, prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 4463/C/2020.

¹¹ <https://rm.coe.int/evaluation-report-on-the-implementation-of-the-council-of-europe-conve/1680a2b0f8>.

facilitarea accesului la despăgubiri prin înființarea cu prioritate a unui fond de despăgubire a victimelor care utilizează bunurile confiscate ale autorilor traficului de persoane pentru a finanța despăgubiri și reparații și simplificarea procedurii și a criteriilor de eligibilitate pentru a solicita despăgubiri.

În același timp, raportul pe anul 2020 al Departamentului de Stat al SUA¹² privind problematica traficului de persoane reține faptul că deși potrivit legii, toate victimele au dreptul la îngrijiri psihologice și medicale, „statul nu a furnizat mai mult de o sesiune de consiliere în domeniul sănătății mintale și nu a finanțat costurile asistenței medicale. Organizațiile non-guvernamentale au plătit toate costurile serviciilor psihologice pentru victime din cauza refuzului statului de a rambursa psihologii care au furnizat asistență victimelor. Organizațiile non-guvernamentale au acoperit, de asemenea, costurile asistenței medicale de urgență ale victimelor, deoarece statul nu avea asistență financiară, iar asistența medicală necesită plata în avans. Mai mult, accesul la asistență medicală a impus victimelor române să se întoarcă în județele de origine pentru a obține acte de identitate. Procesul a prezentat obstacole logistice și financiare pentru multe victime ale traficului; aceste costuri fiind, de asemenea, acoperite de organizațiile non-guvernamentale”. Printre altele, în raport se recomandă „modificarea legislației pentru a permite sprijin financiar organizațiilor non-guvernamentale pentru serviciile acordate victimelor și dezvoltarea și instituirea unui mecanism formal de administrare a fondurilor”.

Problematica protecției și asistenței victimelor infracțiunilor stă la centrul politicilor europene în domeniul combaterii criminalității organizate. Strategia UE privind combaterea traficului de persoane 2021- 2025¹³ statuează faptul că „identificarea timpurie a victimelor este esențială pentru acordarea promptă de asistență, sprijin și protecție victimelor traficului de persoane. [...] Pentru îmbunătățirea situației actuale, identificarea timpurie proactivă a victimelor trebuie să fie urmată de un sprijin puternic în abordarea nevoilor victimelor. Acordarea de asistență, sprijin și protecție victimelor rămâne, însă, o provocare. Victimele se confruntă adesea cu dificultăți în accesarea drepturilor lor. [...] Accesul la despăgubiri pentru victimele traficului de persoane este îngreunat de multe obstacole, inclusiv de complexitatea procedurilor”.

Pentru toate aceste argumente, pentru a contribui la atingerea obiectivului final al actului de justiție - înlăturarea efectelor negative ale criminalității asupra victimelor și sentimentul de dreptate înfăptuită până la capăt, Strategia susține instituirea unui Mecanism Național pentru Prevenirea Criminalității ce urmează a fi alimentat cu sumele confiscate, precum și cu cele rezultate din valorificarea bunurilor confiscate din proceduri judiciare penale, dar vor fi exceptate sumele de bani care fac obiectul distribuirii către jurisdicțiile străine realizate în cadrul acordurilor de partajare conform acordurilor tehnice încheiate de ANABI. În acest sens, Strategia propune revizuirea Legii nr. 318/2015 în sensul reglementării ca secțiune distinctă în lege a modului de constituire și distribuire a sumelor rezultate din colectarea efectivă a activelor confiscate în proceduri judiciare penale.

¹² <https://www.state.gov/reports/2020-trafficking-in-persons-report/romania/>

¹³ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Strategia UE privind combaterea traficului de persoane 2021- 2025, Bruxelles, 14.4.2021, COM(2021) 171 final, p. 15.

Demersul legislativ, susținut și de un segment larg al societății civile (a se vedea caseta 9) va reprezenta și o măsură de reîntregire a mandatului ANABI prin reinstituirea dispozițiilor referitoare la reutilizarea socială.

Astfel, mecanismul propus va respecta următoarele linii directoare:

- se respectă imperativul colectării eficiente la bugetul de stat a veniturilor necesare pentru proiecțiile bugetar-fiscale, dublat cu prioritizarea alocațiilor bugetare pentru măsuri de asistență și de protecție a victimelor pe termen mediu, educație juridică și prevenirea criminalității. Astfel, 50 % din sume se vor vira direct la bugetul de stat, iar diferența va urma regulile mecanismului instituțional financiar care va facilita alocarea de resurse pentru scopurile prevăzute în lege¹⁴;
- mecanismul va viza exclusiv sumele de bani confiscate și sumele de bani rezultate din valorificarea bunurilor confiscate în proceduri penale, rămase după acoperirea cheltuielilor de valorificare, precum și a altor rețineri, potrivit legii, inclusiv deducerea sumelor care fac obiectul distribuirii internaționale de către ANABI, în temeiul legii;
- după un termen inițial de 5 ani de funcționare se vor analiza eficiența și necesitatea menținerii mecanismului; astfel această măsură va fi reglementată prin lege și va avea un caracter temporar.
- mecanismul va permite implementarea de proiecte multianuale;
- prin acest mecanism se vor putea finanța nerambursabil inclusiv proiecte derulate de organizații nonguvernamentale.

Sumele alocate vor putea fi folosite exclusiv pentru următoarele scopuri/măsuri/acțiuni/programe privind:

- asistență și protecția victimelor infracțiunilor - inclusiv pentru situații de urgență¹⁵;
- prevenirea criminalității;
- educație juridică;

¹⁴ Anterior abrogării, articolul 37 din Legea nr. 318/2015 reglementa instituția reutilizării sumelor de bani rezultate din valorificarea bunurilor confiscate în cadrul proceselor penale, după cum urmează:

(1) Sumele rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile, după rămânerea definitivă a hotărârii de confiscare, se alocă, pe baza bilanțului anual prezentat de Agenție, astfel:

a) 20% pentru Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice;

b) 20% pentru Ministerul Sănătății;

c) 15% pentru Ministerul Afacerilor Interne;

d) 15% pentru Ministerul Public;

e) 15% pentru Ministerul Justiției;

f) 15% pentru asociații și fundații cu obiect de activitate în domeniul social și pentru academii de ramură înființate în baza unei legi speciale.

¹⁵ PROTECT estimează că un fond minim de asistență a victimelor traficului de persoane este de 13,675.00 RON/an/victimă, ceea ce pentru un număr mediu de 600 de victime identificate/an înseamnă un fond anual de 8,205,043.33 lei. De asemenea, în estimarea cuantumului fondului de urgență am pornit de la cheltuielile medii imediate raportate de organizații, din momentul în care o victimă este referită până când aceasta intră în programul de asistență, și s-a considerat o perioadă necesară de minim 10 zile, aplicându-se același indice de corecție de 3,7%, rata medie a inflației prognozată de BNR pentru 2021. În urma calculelor a rezultat că este necesar un fond de 9,477.00 lei pe care organizația să-l poată accesa în maxim 72/h de la referirea victimei.

- consolidarea capacității administrative, inclusiv logistice a instituțiilor abilitate cu identificarea, administrarea și valorificarea bunurilor sechestrate.

Infraționalitatea afectează tot mai mult comunitățile, acestea confruntându-se cu multiple provocări: violență, trafic de persoane, spălare de bani ș.a. Strategia fixează un cadru proactiv de acțiune pentru asigurarea unui nivel înalt de conștientizare la nivelul societății, de prevenire și sprijinire a grupurilor vulnerabile, precum și de protecție a victimelor, de susținere a reutilizării sociale și publice. Totodată, Strategia promovează participarea activă a părților interesate în procesul de monitorizare a recuperării creanțelor provenite din infracțiuni: societatea civilă, partenerii externi (precum Comisia Europeană, Comisia de la Veneția și GRECO și alte organisme internaționale promotoare de politici publice în domeniu), precum și autoritățile și instituțiile naționale cu atribuții în domeniu.

Sunt avute în vedere promovarea bunelor practici și a exemplelor de succes (destructurare, pedeapsă, confiscare și justiție restaurativă), precum și creșterea accesului la date publice deschise cu privire la performanța Sistemului național de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni.

Extras Anexa nr. 2

Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 - 2025 - „Criminalitatea nu este profitabilă!”

OBIECTIV SPECIFIC	DIRECȚII DE ACȚIUNE	ACTIVITĂȚI / MĂSURI CONCRETE	REZULTATUL ACȚIUNII	TERMEN DE REALIZARE	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	ȚINTĂ 2025 / ȚINTĂ 2022	INSTITUȚII/ STRUCTURI RESPONSABILE INSTITUȚII/ STRUCTURI IMPLICATE	BUGET ESTIMAT (MII LEI) / SURSĂ FINANȚARE
3.1.Operaționalizarea Mecanismului Național pentru Prevenirea Criminalității (MNPC) ¹¹	3.1.1. Asigurarea cadrului legislativ specific operaționalizării MNPC	3.1.1.1. Revizuirea Legii nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, în sensul statuării ca secțiune distinctă în lege a modului de constituire și distribuire a sumelor rezultate din colectarea efectivă a activelor confiscate în proceduri judiciare penale ¹²	Legislație armonizată la nivelulul celei europene (UE) prin revizuirea Legii nr. 318/2015, cu modificările ulterioare	2021	Proiecte de acte normative elaborate și aprobate în graficul planificat	Demers legislativ încheiat / Proiecte de acte normative elaborate și intrate pe circuitul de aprobare/ adoptare	Responsabili: MJ, ANABI Instituții implicate: PÎCCJ, CSM, ÎCCJ, MF, MAI, ME, MS, MMPS,	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)
			Mecanism operaționalizat	2022	Gradul de utilizare a sumelor disponibile în MNPC de către autoritățile beneficiare	100%/ ≥ 40%		

	3.1.2. Dezvoltarea capacității operaționale a ANABI de a exercita atribuția legală privind reutilizarea socială și publică a sumelor confiscate și a celor rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile confiscate	3.1.2.1. Elaborarea de către ANABI a unui Mecanism pentru finanțarea nerambursabilă din MNPC a proiectelor derulate de organizații nonguvernamentale în domeniul protecției victimelor infracțiunilor, prevenirii criminalității, precum și al educației juridice	Ghidul solicitantului și metodologie Apel de proiecte lansat	2022	Gradul de contractare a proiectelor	100% / 100%	Responsabili: ANABI Instituții implicate: MJ, PÎCCJ, CSM, ÎCCJ, MAI, ME, MS, MMPS	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)
	3.1.3. Realizarea de studii, analize și statistici pentru monitorizarea MNPC	3.1.3.1. Dezvoltarea unui sistem de colectare și analiză a datelor referitoare la funcționalitatea MNPC	Sistem de colectare și analiză dezvoltat	2023	Procentul de colectare și analiză a datelor	100%	Responsabili: MJ, ANABI Instituții implicate: PÎCCJ, MAI, ME, MS, MMPS, CSM, ÎCCJ	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)
		3.1.3.2. Elaborarea unei metodologii de monitorizare a MNPC	Metodologie elaborată	2022	Gradul de realizare a metodologiei de monitorizare a MNPC	100%	Responsabili: MJ, ANABI Instituții implicate: MAI, ME, MS, MMPS, PÎCCJ	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)

3.2. Asigurarea unui proces decizional receptiv, bazat pe promovarea participării active a părților interesate în procesul de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni	3.2.1. Asigurarea și încurajarea dialogului și consultării cu societatea civilă, cu partenerii externi (precum Comisia Europeană, Comisia de la Veneția și GRECO), precum și inter-instituțională la nivelul tuturor autorităților și instituțiilor naționale cu atribuții în domeniu	3.2.1.1. Organizarea de seminarii, conferințe, schimb de bune practici cu personalul autorităților și instituțiilor implicate în procesul de recuperare și administrare a creanțelor provenite din infracțiuni	Persoane și instituții cu atribuții conștientizate și cu atitudini schimbate în favoarea consolidării procesului de recuperare și administrare a creanțelor provenite din infracțiuni	Permanent	Gradul de realizare a evenimentelor dedicate autorităților și instituțiilor cu competențe, conform graficului planificat	100%	Responsabili: ANABI Instituții implicate: MJ, PÎCCJ, CSM, Instanțe, INM	Bugetul de stat Proiecte cu finanțare externă nerambursabilă
		3.2.1.2. Instituționalizarea unui parteneriat activ cu societatea civilă, pentru realizarea de acțiuni și de evenimente având ca temă principală problematica procesului de recuperare și administrare a creanțelor provenite din infracțiuni, precum și reutilizarea socială, cu accentuarea caracterului preventiv-educativ	Acțiuni și evenimente derulate	Permanent	Reprezentanți ai societății civile participante la consultări	≥ 150% CVR (2022) /-	Responsabili: MJ, PÎCCJ, ANABI Instituții implicate: Reprezentanți ai societății civile	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)

		3.2.1.3. Dezvoltarea parteneriatului activ cu partenerii externi (precum Comisia Europeană, Comisia de la Veneția și GRECO). Participarea României la procesul decizional European privind consolidarea cadrului legal pentru recuperarea creanțelor din infracțiuni. Comunicarea de date statistice către Comisia Europeană	Acțiuni și evenimente derulate	Permanentă	Consultări organizate Documente de poziție/ propuneri elaborate de către România Date statistice comunicate instituțiilor europene	≥ 150% CVR (2022) /-	Responsabili: MJ, ANABI, MAE Instituții implicate: -	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)
		3.2.1.4. Promovarea reutilizării bunurilor confiscate, prin transmiterea cu titlu gratuit sau darea în folosință a bunurilor imobile confiscate în timpul procesului penal pentru proiecte de interes	Grad crescut de reutilizare a bunurilor confiscate în timpul procesului penal pentru proiecte de interes public și social	Permanent	Bunuri imobile intrate, prin confiscare, în proprietatea privată a statului și date în folosință gratuită Entități beneficiare de bunuri imobile date în folosință	≥ CVR (2023) /- ≥ CVR (2023) /-	Responsabili: ANABI Instituții implicate: ANAF, UNNPR, ANCPPI, AAPL, ONG-URI, Academia Română	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat) Programe de finanțare externă nerambursabilă

		public și social. Desfășurarea de campanii de informare privind reutilizarea bunurilor imobile confiscate			Persoane implicate în proiectele de interes social	≥ CVR (2023) / -		
					Bunuri imobile intrate, prin confiscare, în proprietatea privată a statului, transmise cu titlu gratuit în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale	≥ CVR (2023) / -		
					Nr. UAT beneficiare	≥ CVR (2023) /-		
					Persoane implicate în proiectele de informare publică	≥ CVR (2023) / -		
3.3. Creșterea încrederii populației în activitatea de administrare a bunurilor indisponibilizate, de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni, precum și de	3.3.1. Evaluarea rezultatelor orientate către utilizatorii/beneficiarii serviciilor furnizate de către ANABI, pentru a ghida eforturile pentru satisfacerea nevoilor lor	3.3.1.1. Derularea unei cercetări sociologice la nivel național pentru măsurarea nivelului de satisfacție a beneficiarilor serviciilor furnizate de ANABI	Cercetare sociologică derulată	2024 (Raport final 2025) 2022 (Raport intermediar 2023)	Anchete sociologice derulate pentru măsurarea nivelului de satisfacție	1 (cu două etape de desfășurare)	Responsabili: ANABI Instituții implicate: Autoritățile și instituțiile publice cu atribuții în domeniu Victimele infracțiunilor Societatea civilă (populație,	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)
			Nivel de satisfacție măsurat		Nivelul satisfacției beneficiarilor serviciilor furnizate de către ANABI	≥ 80% / ≥ 50%		

reutilizare socială și publică							ONG-uri) Mediul de afaceri	
3.3.2. Susținerea conștientizării cu privire la beneficiile unei administrări adecvate și orientate spre finalitate a bunurilor indisponibilizate și a recuperării creanțelor provenite din infracțiuni, la nivelul societății și în rândul factorilor de decizie	3.3.2.1. Derularea unor evenimente și campanii media de conștientizare a cetățenilor, a factorilor de decizie și a altor factori interesați asupra problematicii administrării bunurilor indisponibilizate și a recuperării creanțelor provenite din infracțiuni, precum și despre importanța reutilizării sociale și publice (prezent și trecut)	Public conștientizat și sensibilizat cu privire la problematica recuperării produsului infracțiunii, a misiunii și rolului Sistemului Național de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni în acest proces și a importanței reînțoarcerii în societate a creanțelor obținute, prin valorificarea bunurilor confiscate în procesul penal	Permanent	Proporția grupurilor țintă care prezintă conștientizare civică	≥ 80% / ≥ 50%	Responsabili: ANABI Instituții implicate: Societatea civilă (populație, ONG-uri) Mediul de afaceri	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)	

		3.3.2.2. Identificarea experiențelor de succes, prin selectarea inițiativelor prezentate de autoritățile și instituțiile cu competențe în domeniu și elaborarea bunelor practici	Selecție a experiențelor de succes, consolidată anual și inclusă în programele de formare a personalului cu atribuții în domeniu	Permanent	Programe de formare actualizate, prin racordarea la selecția anuală a experiențelor de succes	100%	Responsabili: MJ, PÎCCJ, ANABI Instituții implicate: Instanțe, Parchete, MAI	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)
		3.3.2.3. Prezentarea în format accesibil publicului larg a unor cazuri concrete de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni, precum și a celor de reutilizare socială și/sau publică	Cazuri concrete prezentate într-un format accesibil publicului larg	Permanent	Accesări ale site-ului instituțional al ANABI, secțiunea dedicată prezentării cazurilor concrete	≥ 150% CVR (2022) / ≥ 120% CVR (2021)	Responsabili: ANABI Instituții implicate: Instanțe, Parchete, MAI	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)

		3.3.2.4. Măsurarea periodică a progresului creșterii încrederii populației	Progres măsurat în mod sistematic		Gradul de încredere al beneficiarilor = (Numărul răspunsurilor cu evaluare "grad de încredere foarte ridicat" și "grad de încredere ridicat"/Numărul răspunsurilor valide de evaluare a gradului de încredere) x 100	Conform Strategiei de Comunicare a ANABI	Responsabili: ANABI Instituții implicate: Furnizori de servicii	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)
	3.3.3. Asigurarea transparenței gradului de recuperare a creanțelor din infracțiuni	3.3.3.1. Publicarea de seturi de date în format deschis cu privire la recuperarea creanțelor din infracțiuni	Seturi de date publicate	Permanentă	Accesări ale site-ului dedicat	≥ CVR (2023) /-	Responsabili: MJ, ANABI Instituții implicate: MJ, PÎCCJ, MAI, Instance, Parchete, ANAF	Bugetul de stat (în limita bugetului aprobat)

¹¹ Mecanismul va fi alimentat cu sumele confiscate, precum și cu cele rezultate din valorificarea bunurilor confiscate din proceduri judiciare penale. Vor fi exceptate sumele de bani care fac obiectul acordurilor de partajare cu jurisdicțiile străine în baza acordurilor tehnice încheiate de ANABI.

¹² Prin această acțiune se urmărește corectarea efectelor adoptării O.U.G. nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene prin care s-a abrogat art. 37 din Legea nr. 318/2015. Prevederile art. 37 din Legea nr. 318/2015 adoptată în forma inițială statuau, între altele, beneficiarii sumelor rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile, după rămânerea definitivă a hotărârii de confiscare.